

Wat zegt de Bijbel over Afscheiding?

Dennis Costella - Fundamental Evangelistic Association,
<http://www.fundamentalbiblechurch.org/Tracts/fbcsepr1.htm>

Tenzij anders vermeld komen alle Schriftaanhalingen uit de Statenvertaling 1977.
Vertaling en voetnoten door M.V.

“En ik bid u, broeders, **neemt acht op hen**, die tweedracht en ergernissen aanrichten **tegen de leer**, die gij van ons geleerd hebt; en **wijkt af van hen**” (Romeinen 16:17).

De Bijbelse leer van afscheiding

De Bijbelse leer van afscheiding is gebaseerd op een van Gods wezenlijkste eigenschappen: heiligheid. Hij bezit niet de geringste verdraagzaamheid voor de zonde, en noodzakelijkerwijs laat zich dat voelen in zijn leiding over Zijn kinderen. Als gelovigen zijn wij geroepen tot gemeenschap met God Die “Licht is, en gans geen duisternis ... Indien wij zeggen, dat wij gemeenschap met Hem hebben, en wij in de duisternis wandelen, zo liegen wij, en doen de waarheid niet” (1 Johannes 1:5-6). Daarom is er een absolute noodzaak van afscheiding van alles wat “duisternis” is, dat is alles wat tegenover Zijn echte natuur staat. De volmaakte wil van God voor de heilige is altijd dezelfde: “Maar gelijk Hij, Die u geroepen heeft, heilig is, [zo] wordt ook gijzelf heilig in al [uw] wandel; Daarom dat er geschreven is: Zijt heilig, want Ik ben heilig” (1 Petrus 1:15-16).

Het idee dat het voor God niet zo belangrijk is of Zijn kinderen al dan niet afstand nemen van wat Hij in Zijn Woord bekend maakt als zijnde boos, is verschrikkelijk dwaas, en gelijk ook erg gevaarlijk. God heeft Zijn Woord gegeven opdat wij kunnen weten welke gemeenschappen en bindingen mogelijk zijn, zowel als welke niet. Afscheiding van dwaling en de dwalende is nodig voor het geestelijk welzijn en de dienstbaarheid van de gelovige.

Velen die zich christenen noemen beseffen wel dat de Bijbel het principe leert van afscheiding, maar erg weinigen maken zich zorgen over de persoonlijke toepassing ervan. Dit is bijzonder het geval wanneer onze bindingen en associaties worden onderzocht. Al te dikwijls zijn de dingen die wij ervaren als liefdevol, opportuun of niet-verdelend, bepalend voor wat wij beschouwen als Gods wil in elke gegeven omstandigheid. Maar het is een verschrikkelijke vergissing als het gevolg van zulk denken tegengesteld is aan de duidelijke leer van Gods Woord. We zouden er goed aan doen om nauwkeurig te overwegen wat de Bijbel leert over “afscheiding”, en daar onze wandel overeenkomstig op afstemmen.

De afscheiding van het kwaad, en van elke valse weg, is in alle omstandigheden Gods bevel. Wij worden geroepen om ons af te scheiden voor Christus, en wij zijn verklaard positioneel geheiligd te zijn “in Hem” op het ogenblik dat we geloofden en gered werden. In ons christelijk leven worden wij aangemaand om te wandelen op een heilige, afgescheiden manier die de “roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus” waardig is (Filippenzen 3:14). En wanneer de Heer terugkomt om Zijn Bruid op te nemen, zullen wij deelhebbers zijn aan deze finale afscheiding! Ja, inderdaad, afscheiding is een dierbare Bijbelse waarheid - in verleden, heden én toekomst.

De praktijk van Bijbelse afscheiding

Alhoewel de leer van de afscheiding een dominant thema is doorheen de Schriften, ligt de moeilijkheid, zoals eerder gezegd, in zijn toepassing. Het verbod op participatie in, en zelfs identificatie met uitgesproken goddeloosheid en ongeloof wordt gemakkelijk aanvaard als een Bijbelse gebod. Maar tegelijk hebben vele christenen er meer dan moeite mee om te begrijpen waarom ons door God bevolen wordt geen gemeenschap te hebben met ieder die ongehoorzaam is aan het Woord, en dat dit

betekent dat we moeten scheiden van dwalende geloofsvrienden en gecompromitteerde christelijke organisaties. Gods richtlijn voor de gelovige met betrekking tot het kwade is altijd dezelfde, of het zuurdeeg nu buiten (Lukas 12:1) of binnen (1Korinthiërs 5:6-8) de kerk wordt gevonden.

Afscheiding van Wereldsgezindheid

Het eerste aspect van deze leer omvat de afscheiding van de “boosheid” die de wereld waarin wij leven domineert en verzadigt. Johannes zegt: “bewaart uzelf van de afgoden” (zie 1 Johannes 5:19-21), dit wil zeggen: de verleidingen en strikken die “de god van deze wereld” (2 Korinthiërs 4:4) allerwegen voor ons opzet. Wij zijn in de wereld maar niet een deel ervan. “Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is ... En de wereld gaat voorbij, en haar begeerlijkheid; maar die de wil van God doet, blijft in eeuwigheid” (bestudeer 1 Johannes 2:15-17). De invloed van het wereldlijke in mode, trends, muziek, literatuur, de media in al haar gedaanten, filosofieën, enz., vernietigt de gelovige zijn gevoeligheid voor wat waarlijk aanvaardbaar is voor God en wat niet. “Christelijke” rock, “christelijke” psychologie, wereldgelijkvormige methoden van evangelisatie en bediening, en vele andere voorbeelden zouden kunnen gegeven worden van hoever velen zijn afgedreven van de ware Bijbelse aanlegplaatsen. De behandeling van deze kwestie heeft niets te maken met “legalisme”¹ maar wel met het verlangen om de Bijbelse principes van godsvrucht toe te passen in onze dagelijkse christelijke wandel. Afscheiding van al het wereldlijke, dat de oude natuur voedt en het geweten schroeit, is vitaal.

Afscheiding van valse leraars

De volgende vorm van afscheiding die ernstig genomen moet worden, is het aangaan van gemeenschap met de bediening van individuen en organisaties die Gods onfeilbare en finale Openbaring hebben verworpen. 2 Korinthiërs 6:14-18 zegt duidelijk aan de gelovige: “Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen [= gemeenschap, verbintenis]; want wat heeft de gerechtigheid gemeen met de ongerechtigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? ... **Daarom gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere**”. Een fundamentalist moet zich niet verbinden met enige mens of organisatie waarvan de vertegenwoordigers niet duidelijk zijn in hun getuigenis van de nieuwe geboorte, of hun strikte gehechtheid aan de waarheid van Gods Woord. Elke algemene religieuze of geestelijke toewijding (aanbidding, evangelisatie, gebeden, opvoeding, enz.), samen met hen die de Bijbelse waarheid hebben verworpen, is rechtstreeks strijdig met dit Bijbelse gebod van afscheiding als wij met hen participeren. Zulke activiteiten, wanneer gezamenlijk ondernomen met vrijzinnige, afvallige personen of groepen, zijn van Godswege strikt verboden.

Dit gedeelte uit het Woord openbaart ook Gods kijk op de verwerping van Bijbelse waarheid: het is verdorvenheid, en het is Zijn wil voor de Zijnen dat zij zich afscheiden van zulk kwaad. De gemeenschap van de gelovige met zijn hemelse Vader wordt verstoord wanneer de afscheiding van het kwaad wordt genegeerd, of deze ongehoorzaamheid nu stamt uit het vervuilde vlees (duidelijk vleselijke, wereldse zonden) of uit een vervuilde geest (geestelijke ongetrouwheid door samen te gaan met hen die de Bijbelse waarheid te verwerpen). God zegt in 2 Korinthiërs 6:14-18 dat Hij wenst “een Vader” te zijn voor degenen die zich afscheiden van afvallig ongeloof, en dat houdt noodzakelijkerwijs de afscheiding in van elke belijdende “christen” die de Bijbelse waarheid negeert. De tekst gaat dan verder met het onderstrepen van de noodzaak zich af te scheiden van dwaling: “Daar wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelf reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods” (2 Korinthiërs 7:1).

Onze verantwoordelijkheid houdt echter hier niet op. Efeziërs 5:11 beveelt ons: “hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare werken der duisternis, **maar bestraft ze** ook veeleer”. Wij moeten ons niet enkel afscheiden van alle groepen die doortrokken zijn met dwaling, zoals b.v. de Wereldraad van Kerken, maar wij moeten ook een vurige waarschuwing laten horen aan allen die subtiel kunnen afgedreven zijn naar medeplichtigheid aan oecumenische afvalligheid. Die afvalligheid zien we sterk in het Rooms-katholicisme, maar hetzelfde is waar voor de zinsbegoocheling en escalatie van bedrog in de Charismatische Beweging. Hun vals-religieuze leiders mogen naar buiten toe wel erg

---

¹ Legalisme: de leer van de rechtvaardiging door goede werken.

beminnelijk en vroom lijken, maar onze plicht blijft het ontmaskeren en tegengaan van hun onbijbelse praktijken die de onbezonnenen bedriegen. Zie 1 Timotheüs 6:3-5 en 2 Timotheüs 3:5.

Afscheiding van ongehoorzame broeders

Een ketters mens die de Bijbelse waarheid verwerpt moet afgewezen worden, niet omarmd: Titus 3:10. Een bijbelgelovige moet zich niet in gemeenschap bevinden met zulke personen, of dat nu kerkelijke verwantschap betreft of gelijk welke vorm van verenigde dienst of aanbidding. De heldere bijbelse roep is dat ieder die zich christen noemt zich zal afscheiden van alle “vaten ter onere”, en dat zijn zij die afgeweken zijn van de waarheid, het onfeilbare Woord.

Pas als de gelovige afstand neemt van hen “die van de waarheid zijn afgeweken” zal hij “een vat zijn ter ere” en kan hij echte gemeenschap hebben “met degenen die de Heere aanroepen uit een rein hart”. Een gelovige kan niet tegelijk in gemeenschap zijn met de afval én met de Heer. De volgende tekst – 2 Timotheüs 2:15-22 - gaat over die onrechtvaardigheid van het inschikkelijk zijn tegenover hen “die van de waarheid zijn afgeweken” in plaats van zich af te scheiden. Als wij dit nalaten zal het zuurdeeg van de valse leer zich verspreiden via de besmette gemeenschappen en kan het uiteindelijk het geloof van velen omverwerpen:

“Benaarstig u, om uzelf Gode beproefd voor te stellen, een arbeider, die niet beschaamd wordt, **die het Woord der waarheid recht snijdt**. 16 Maar stel u tegen het ongoddelijk ijdel-roepen; want zij zullen in meerdere goddeloosheid toenemen. 17 En hun woord zal voorteten, gelijk de kanker; onder welke is Hymenéüs en Filétus; 18 **Die van de waarheid zijn afgeweken**, zeggende, dat de opstanding reeds geschied is [dit is slechts één voorbeeld van dwaling die de gemeenschap in de weg staat], en keren het geloof van sommigen om. 19 Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn; en: **Een ieder, die de Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid** [dwaalleer aanhangen is ongerechtigheid doen]. 20 Doch in een groot huis zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, maar ook houten en aarden [vaten]; en sommige ter ere, maar sommige ter onere. 21 **Indien dan iemand zichzelf van deze reinigt** [zij die dwalen], **die zal een vat zijn ter ere, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren, tot alle goed werk toebereid**. 22 Maar vlied de begeerlijkheden der jonkheid; en jaag naar rechtvaardigheid, geloof, liefde, vrede, **met degenen** [gemeenschap met hen die de waarheid liefhebben en gehoorzamen], **die de Heere aanroepen uit een rein hart**” (2 Timotheüs 2:15-22).

Afscheiding van de valse, afvallige christenheid is niet de enige toepassing van dit leerstuk. Afscheiding van ongehoorzame broeders is eveneens een Bijbelse plicht! Vandaag bestaat er een overvloed aan ongehoorzame broeders die door het Woord Gods zo aangeduid worden wegens hun weigering zich af te scheiden van valse leraars en afvallige verbindingen. Voor hen neemt het verlangen naar zichtbare eenheid, respect, populariteit, succes, of, het willen vermijden schismatiek te zijn of “te negatief”, de voorrang op simpel geloof in de Bijbel. Zij mogen dan hun ongehoorzaamheid wensen te rechtvaardigen op de basis van liefde, of gelegenheid om te prediken, toch blijft het ongehoorzaamheid, en God zegt dat wij niet in gemeenschap mogen komen met ongehoorzame broeders. Wij moeten ons van hen afscheiden:

“En wij bevelen u, broeders, in de Naam van onze Heere Jezus Christus, **dat gij u onttrekt** van een iedere broeder, die ongeregeld wandelt, en niet naar de inzetting, die hij van ons ontvangen heeft. ... 14 Maar indien iemand ons woord, door deze brief [geschreven], niet gehoorzaam is, **tekent die; en vermengt u niet met hem**, opdat hij beschaamd worde; 15 En houdt [hem] niet als een vijand, maar vermaant [hem] als een broeder” (2 Thessalonicenzen 3:6, 14-15).

Eenvoudig en duidelijk!

Er zijn, bijvoorbeeld, vele broeders in de Nationale Vereniging van Evangelischen² die vele aanbevelingswaardige dingen zeggen en doen. Maar ongeacht hoeveel “goeds” er zichtbaar tot stand mag gebracht worden, het feit verandert niet dat hun eigen midden-op-de-weg-organisatie zeer sterk de

---

² National Association of Evangelicals.

Bijbelse afscheiding verwerpt. De bijbelse roep tot afscheiding weigeren te gehoorzamen is zonde - of dat nu de weigering is tot afscheiding van een valse leraar óf van een ongehoorzame broeder.

Besmette “evangelische” organisaties zoals de National Association of Evangelicals, de Billy Graham Evangelic Association, Campus Crusade For Christ, de Promise Keepers, enz., mogen naar buiten toe indrukwekkend lijken qua cijfers en verreikende invloeden, maar als zij zich niet houden aan de gezonde leer en het waarschuwen tegen valse leraars en praktijken, dan wordt Gods Woord geringschat. Het bevalt God niet als er niet eerst en vooral een overeenstemming is over de Waarheid, en daarna de praktijk ervan:

“Gaan er twee tezamen, zonder dat zij het eens geworden zijn?” (Amos 3:3, KJV).

Uiteraard niet, zeker niet als Gods Waarheid de standaard is om eens te worden! Allen die zulke besmette bedieningen ondersteunen en er gemeenschap mee hebben, die hebben ook deel aan hun boze werken:

“Een ieder, die overtreedt, en niet blijft in de leer van Christus, die heeft God niet; die in de leer van Christus blijft, deze heeft beide de Vader en de Zoon. Indien iemand tot u komt, en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in huis, en zegt tot hem niet: Wees gegroet. Want die tot hem zegt: Wees gegroet, die heeft gemeenschap aan hun boze werken” (2 Johannes 9-11).

Romeinen 16:17 beveelt ons: “**neemt acht op hen**, die tweedracht en ergernissen aanrichten tegen de leer, die gij [van ons] geleerd hebt; en **wijkt af van hen**”. De leer is hier de kwestie, en het duidelijke bevel is geen gemeenschap hebben met hen die afgeweken zijn van “de leer, die gij geleerd hebt”. De fundamentalist (die per definitie Bijbelse afscheiding beoefent) is niet degene die tweedracht aanricht tussen gelovigen. Tweedracht wordt veroorzaakt door de broeder die geen gezonde leer beoefent (de leer van de Bijbelse afscheiding is hierop geen uitzondering) en de gelovige wordt daardoor genoodzaakt van hem af te scheiden. De fundamentalist is niet liefdeloos, schismatiek of exclusief. Hij wil gewoon gehoorzaam zijn aan de Heer en Zijn Woord, boven alles.

Het doel van Bijbelse afscheiding

Er zijn op zijn minst vier redenen waarom afscheiding van ongehoorzame broeders vereist is voor God.

Ten eerste, dit type van discipline is noodzakelijk in de lokale kerkgemeenschap om de kerk zuiver te houden. 1 Korinthiërs 5 geeft een voorbeeld. Tot deze kerk werd gezegd “dat gij u niet zult vermengen, namelijk indien iemand, een broeder genaamd zijnde, een hoereerder is, of een gierigaard, of een afgodendienaar, of een lasteraar, of een dronkaard, of een rover; dat gij met zo iemand ook niet zult eten” (1 Korinthiërs 5:10-11). Dit geldt ook voor de tafel des Heeren (vgl. 1 Korinthiërs 11:27-34). Of deze persoon een zondigende gelovige is, of een ongeredde pretendent, het gebod blijft altijd hetzelfde: afscheiden van hem. Tenzij de kerkdiscipline wordt gehandhaafd, zullen onbeleden en niet verlaten zonden een schadelijke invloed uitoefenen en anderen aantasten (1 Korinthiërs 5:5-7). God heeft afscheiding voorgeschreven om het zuurdeeg een halt toe te roepen, en de voortwoekerende invloed van de zonde, die zich altijd zo manifesteert in besmette gemeenschappen.

Ten tweede, afscheiding van een ongehoorzame broeder is voor zijn eigen geestelijke welzijn. Tenzij de dwalende broeder de standaard van Gods Woord wordt voorgehouden, zal hij volharden in zijn zonde. 2Thess 3:6 gebiedt: “wij bevelen u, broeders, in de Naam van onze Heere Jezus Christus, dat gij u onttrekt van een iedere broeder, die ongeregeld wandelt, en niet naar de inzetting, die hij van ons ontvangen heeft”. De context leert ons dat dit ongeregeld wandelen niet enkel op luiheid slaat. Elke gelovige die trouweloos was t.a.v. “de traditie” [de GEHELE Schrift die aan de Kerk werd gegeven] werd als ongehoorzaam beschouwd (vgl. 2 Thessalonicenzen 2:15). Ongehoorzaamheid aan het Woord van God is de beslissende factor. Afscheiding zorgt ervoor dat de broeder of zuster wordt “beschaamd” (2 Thessalonicenzen 3:14). Hij is geen vijand, noch moet hij als zodanig worden behandeld. Hij is een ongeregelde *broeder* (2 Thessalonicenzen 3:15), en het beoogde resultaat van afscheiding is zijn berouw en herstel tot volle gemeenschap met de broeders. Dit zou de houding moeten zijn van elke fundamentalist: liefdevol de Bijbelse standaard te verheffen door

middel van afscheiding, zodat de ongeregelde heilige zijn ongehoorzaamheid zou inzien, belijden en terugkeren naar ware gemeenschap.

De derde reden voor het praktiseren van Bijbelse afscheiding is het verlangen naar een “vol loon” bij de verschijning van de Heer Jezus Christus (2 Johannes 8). De gelovige “wordt niet gekroond” [beloond], zo hij niet wettig heeft gestreden [volgens de parameters van het Woord]” (2 Timotheüs 2:5). Een ongehoorzame christen kan voor de Rechterstoel van Christus verlies te lijden aan beloning, wegens onreine gemeenschap, zowel direct als bij wijze van identificatie (2 Johannes 10, 11 vgl. 1 Korinthiërs 3:13-15; Openbaring 3:11). Vergis u hierover niet, wanneer een gelovige wordt geïdentificeerd met enige religieuze activiteit die niet waarachtig is volgens Gods Woord, die zal de afkeuring van zijn Meester wegdragen. Onze God is een jaloerse God. Hij wil onze onverdeelde loyaliteit! Het bevalt Hem niet als Zijn kinderen worden geïdentificeerd, zelfs maar in het geringst, met compromis en dwaling. Zulke dubbelhartigheid verhindert onze gemeenschap met Hem (1 Korinthiërs 10:16-22). Daarom lijkt het ondersteunen van massa-evangelisatiecampagnes, om verloren zielen te bereiken, bijzonder nobel, maar, indien ongehoorzame nieuw-evangelischen daarmee bezig zijn, kunnen de veronderstelde resultaten nooit de besmette gemeenschap rechtvaardigen. God schort nooit de vereiste van afscheiding op voor het bereiken van enige zaak die de moeite waard lijkt - zelfs als dat evangelisatie is. Dat is gewoon niet de manier waarop God werkt. Hij leidt altijd in overeenstemming met Zijn Woord, de Bijbel.

Ten vierde, afscheiding van ongehoorzame broeders is noodzakelijk om een sterk, samenhangend getuigenis te brengen, temidden van theologische herrie en verwarring. Gecompromitteerde gemeenschap camoufleert de geschilpunten, stompt het geestelijk onderscheidingsvermogen af en legt de Bijbelse berisping het zwijgen op. “Misleidt uzelf niet; slechte omgang bederft goede zeden” (1 Korinthiërs 15:33, KJV). Enkel een afgescheiden bijbelgelovige, in gehoorzaamheid aan Gods heldere gebod, kan een getrouw geluid van waarschuwing laten horen over de misleiding die Satan zaait in de Kerk van vandaag (Handelingen 20:28-31). Onthoud altijd dat onze God HEILIG is, en Hij roept ons op om heilig te zijn. Om gehoorzaam te zijn aan Zijn gebod moeten wij door Gods genade proberen om in één stuk te staan voor Hem, ongeacht wat ons dit kost en ongeacht de verachting door mensen.

Lees verder:

- o Rubriek “Bijbelse afzondering en heiliging”:
<http://www.verhoevenmarc.be/afzondering.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm